

Things, Medlemmer, som vare i den grundlovgivende Forsamling, ville maaskee erindre, at jeg allerede dengang gjorde opmærksom paa, at Udtrykkene i § 88 kunne opfattes meget forskjelligt, og gives aldeles modsatte Fortolkninger. Men hvilken Fortolkning man end ved de enkelte Leiligheder vil søge at gøre gældende, troer jeg dog, at Alle ville være enige i, at den Tanke, der ligger til Grund for Grundlovens § 88, er den, at Industrien skal føres en friere Udvikling imøde; og derfor anseer jeg det for ligefrem i Strid med Grundloven, ved en Lov, der endog saa kun er bestemt til at gælde for en kortere Overgangstid, at tage Bestemmelser, som lægge Industriens Udvikling saadanne Hindringer iveien, som ikke nu bestaae. Man har sagt, at Billighed fordrer, at man i Overgangsperioden skal lade det beroe ved den nærværende Tilstand; men jeg vil gøre opmærksom paa, at til den nærværende Tilstand hører ogsaa, at de Industriedrivende, der til deres Drifts Udvikling isærdeleshed trænge til selv at have Mølle, kunne erholde en saadan Tilladelse ved Bevilling (Hør!), og flige Bevillingers Meddelelse vil netop for Fremtiden ophøre efter denne Lov. Men Møllerne vinde desuden ved Lovens §§ 5, 6 og 12 ikke ubetydelige Fordele i Mellemtiden; de faae saavel paa Landet som i Kjøbstæderne Fortrinsret til at opføre nye Møller, naar der skulde vise sig Mølletrang; der gives dem ifølge § 12 Tilladelse til, hvad der hidtil idetmindste har været meget omtvistet om de havde, at have Udsalg i den nærmeste Kjøbstad, og saaledes at blive behandlede som andre Fabrikker. Skulde de nu ogsaa i den fastsatte Overgangsperiode nyde den Beskyttelse, at det skulde formenes de Industriegrene, som kunde trænge til at bruge eget Mølleværk til deres Drifts Udvikelse, saa vilde dette aabenbart være at lægge enhver anden Industrie Hindringer iveien, og gøre et unaturligt Indgreb i Friheden. Thi er det ikke unaturligt at forbyde en Mand, som iøvrigt kan gøre et hvilket som helst Brug han vil af det Materiale, som han anvender i sin Production, selv at knuse det eller selv at lade det undergaae den første Behandling. Det er allerede mislignende, at der behøves en Be-

villing hertil; men blev det bestemt formeent, vilde det i mine Tanker ikke være en overdreven Beskyttelse af en enkelt Industrie, men en ligefrem Hindring for Industriens Udvikling i det Hele, som vilde være at skabe nye Hindringer paa en Tid, hvor Tendenten skulde være det Modsatte. Jeg føler mig derfor overbevist om, at Loven, som den foreligger, vilde være en Anomalie, og at det vilde være en Tilbagegang istedetfor et Fremskridt, naar man berøvede de Industriedrivende Udgang til at erholde Bevilling, til at opføre Møller til Understøttelse af deres egen Næringsdrift, hvad de dog nu have. Jeg erkender, at der — jeg tør ikke sige hvor — er fremsført saadanne Grunde med Hensyn til Rugbrødbagningen, at jeg har troet, at man kunde gøre en Undtagelse i denne Henseende, og ikke udstrække den Ret, som jeg i Industriens Interesse forlanger, til Rugbrødbageren, og derfor har jeg stillet Uendlingsforslaget i Overensstemmelse med hvad der er yttret. Men jeg skal, som sagt, ikke have noget imod men endog slutte mig til det af Rigsdagsmanden for Kjøbenhavn's Afd. District stillede Forslag, isald Thinget skulde give dette Fortrinet, ja selv understøtte Forslaget under Nr. 6, dersom man mener, at man tør gaae saavidt uden Hensyn til hvad der er yttret om, at Møllerne paa Landet med Frihed have troet at kunne gøre Regning paa at beholde Malingen af alt det Korn, som i Almindelighed anvendes til Landalmuens Næring.

Da jeg maa være aldeles enig i, at denne Sag allerede tidligere er bleven saa udførlig drøftet, at der kun kan være Lidet at tilføie, og at det er sandsynligt, at Enhver har fattet sin bestemte Mening derom, skal jeg endnu kun gøre en Bemærkning i Anledning af, hvad den ærede Rigsdagsmand for Ringkøbing Amt's 2den Valgfreds (Boserup) anførte. Han sagde, at denne Lov var særdeles trykkelige for Møllerne, men det forekommer mig, at hans Hovedargument og den Maade, hvor paa han vilde føre Beviset, kun har vist, at Møllerne indbyrdes ved denne Lov kunne blive satte i en ugunstig Stilling, den ene mod den anden; thi han talte om, at ved den Tilladelse, som er givet i § 1 til at ud-